

שיחת השבוע

יוצא לאור על-ידי צעירי אגודת חב"ד – המרכז עורך: מנחם ברוד יו"ר: הרב יוסף יצחק אהרונוב

יש חדש

מנהגי יום ההילולא

ביום שישי זה, י' בשבט, חל יום ההילולא של הרבי הקודם מליובאוויטש, אדמו"ר הרי"צ (רבי יוסף יצחק שניאורסון), שנסתלק בשנת תש"י. חסידי חב"ד נוהגים ביום זה על-פי המנהגים שקבע הרבי מליובאוויטש לקראת יום השנה הראשון להסתלקות חותנו. ביום חמישי לפני השקיעה מדליקים נר-נשמה. אחרי כל אחת משלוש התפילות לומדים פרקי-שניים ממאמר החסידות האחרון שלו 'באתי לגני'. נותנים צדקה למוסדותיו. בבוקר אחרי התפילה כותבים 'פדיון-נפש', מכניסים אותו לאחד מספריו של בעל ההילולא ושולחים אותו לציון הקדוש (מספר הפקס: 001-718-7234444). בתיחב"ד ברחבי הארץ מארגנים התוועדויות וכינוסים לרגל היום הגדול, שבו גם החלה נשיאתו של הרבי מליובאוויטש.

פירות טוב הארץ

חברת טוב הארץ מספקת מארזים של פירות לט"ו בשבט, כולם מגידולי ארץ-ישראל. במארז פירות כל שבעת המינים: תאנים, צנצנת זיתים, תמר, רימון, צימוק ישראלי, ועוגיות חיטה ושעורה. טל' 02-5703099.

סמינר שבט

עמותת התקשרות מקיימת סמינר מיוחד בנושא זוגיות ומשפחה, במלון הגליל בנתניה, עם מיטב המרצים. הסמינר יהיה בימים חמישי-מוצ"ש, כ"ג-כ"ה בשבט (18.2.16). טל' 077-2175770.

זמני השבוע

ניו יורק	דטרויט	מיאמי	לוס אנג'לס
4:57	5:30	5:48	5:07
5:59	6:33	6:42	6:05

289 בתיחב"ד לשירותכם *3770 מוקד חב"ד

כתובת המערכת: ת"ד 14 כפר-חב"ד 60840 טל' 972-72-2770100 • פקס 973-3-9606169 www.chabad.org.il • chabad@chabad.org.il אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ולכשרות

נא לשמור על קדושת הגיליון

זעקה לגאולה מתוך שפע ורווחה

מסר מרגיע לרבים החוששים מפני גאולה שבאה מתוך תהפוכות נוראות ומלחמות. הרבי קבע שהכול יתנהל בחסד וברחמים

הרבי הרי"צ מליובאוויטש וחתנו וממלא מקומו, הרבי מליובאוויטש. הכנה לגאולה

ב' י' בשבט תש"י (1950) עלתה למרומים נשמתו של הרבי הקודם מליובאוויטש, הרי"צ (רבי יוסף יצחק שניאורסון), האדמו"ר השישי של חסידות חב"ד. את מקומו מילא חתנו, האדמו"ר השביעי, המוכר בעולם כולו כרבי מליובאוויטש.

הכול מודעים להתערורת הגדולה שחולל הרבי מליובאוויטש בעניין

הנוראות הללו הן חבלי משיח, שאחריהם תבוא הלידה המיוחלת של הגאולה. "כל הצרות והייסורים הם הטבילה ברותחים, המעבירה כל זוהמה, כדי לקבל את פני האורח הטוב אשר עיני כל אחינו בני-ישראל מצפות לו", הוא כותב.

לעומת זה, אצל חתנו הרבי מליובאוויטש, הציפייה לגאולה עולה מתוך מציאות של רווחה ושלווה דווקא. הוא מדבר על גאולה הבאה "בחסד וברחמים". 'חבלי המשיח' כבר מאחורינו, ועתה צריך לקבל את פני משיח צדקנו מתוך שמחה ומנוחת-הנפש.

לא לחשוש

קודם-כול יש בכך מסר מרגיע לרבים החוששים מפני גאולה שבאה מתוך תהפוכות נוראות ומלחמות. הרבי קבע שיצאנו ידי חובה בכל האירועים הקשים שעברו על עמנו בדורות האחרונים, ומעתה יתנהל הכול בחסד וברחמים.

חשובה לא-פחות היא עצם הציפייה לגאולה מתוך מציאות של רווחה ושפע. זה החידוש של דורנו, שיהודים זועקים לגאולה גם כשטוב להם. זו דרגה גבוהה יותר של הכרה כי הגאולה לא נועדה לפתור מצוקות בלבד, אלא להביא את העולם לידי שלמותו ואל תכלית בריאתו.

מוטלת עלינו אחריות כבדה. כל אחד ואחת מאיתנו נדרשים להטות שכם, להרבות טוב וחסד, כדי להביא את הגאולה יום אחד קודם.

למעשה זה עיקר יסודי באמונת היהדות, היסוד השנים-עשר מ"ג עיקרי האמונה, אבל משום-מה הוא קצת נזנח בעבר. כאשר בני-אדם התבטאו 'כשיבוא המשיח' הם בעצם התכוונו לומר שהדבר יקרה בעתיד הרחוק, במקרה הטוב, או לעולם לא.

הרבי מליובאוויטש עורר ציפייה אדירה לגאולה, והפך אותה לדבר חי ועשוי. כיום, כשבני-אדם מדברים על ביאת המשיח, הם מתכוונים לדבר קרוב, מציאותי, ממש; דבר שמחכים לו כשם שמחכים לאורח שהבטיח לבוא.

גאולה של רווחה

בפעולותיו בעניין זה התבסס הרבי על דברי חותנו, הרבי הקודם, שהוא שהחל להסעיר את העולם היהודי בדבר הגאולה הקרבה. הוא טבע את הביטוי "לא נותר אלא לצחצח את הכפתורים", ביטוי החוזר ונשנה בשיחותיו ובאגרותיו של ממשיתו. משמעות האמירה הזאת, שהכול כבר מוכן לגאולה, כמסדר צבאי העומד מוכן לקבל את פני המלך, ולא נותר אלא לצחצח ולהבריך את כפתורי המדים.

עם זה, ראוי לשים לב להבדל בולט בין מסר הגאולה במשנתו של הרבי הקודם ובין תפיסת הגאולה בפי חתנו וממשיכו. אצל הרבי הקודם, הציפייה לגאולה עולה מתוך הכאב והמצוקה. בעיצומם של אימי השואה זועק הרבי כי הצרות

'לחם מן השמים' גם בימינו

פרנסתו הוא המעביד, העסק וכדומה.

הכנה לחיים טבעיים

ירידת המון הייתה הכנה לבניישראל לקראת כניסתם לארץ-ישראל והמעבר להתנהלות בסדר-חיים טבעי, של עיסוקי פרנסה בדרך הטבע. המון נתן להם כוח שלא לשכוח כי רק הקב"ה "הוא הנותן לך כוח לעשות חיל". אמנם אנו עוסקים בחרישה ובזריעה ובשאר פעולות טבעיות להשגת פרנסה, אבל השפע האמיתי בא מהקב"ה, גם כשהוא עובר בתוך לבוש טבעי.

לכן הברכה הראשונה שאנו מברכים לאחר שאכלנו ושבענו היא הברכה שתיקן משה רבנו על "לחם מן השמים", שכן זה המקור האמיתי של האכילה והשביעה. רק לאחר מכן אנו עוברים לברכה השנייה, שבה אנו מודים לקב"ה "על הארץ ועל המזון" - על הכלי והלבוש הטבעי, כאשר ברכת ה' מתלבשת בתוך הארץ שמוציאה את המזון בדרך הטבע.

(לקוטי שיחות כרך טז, עמ' 178)

שממנה צומח המזון.

נמצא אפוא שעיקר ההודיה על האכילה שלנו באה לידי ביטוי בברכת "הזן את העולם". והלאו זה ברכה שנתקנה על דבר אחר לגמרי - לא על המזון שאנו אוכלים, אלא על המון, "לחם מן השמים".

שפע גלוי

כאן טמון עיקרון מהותי ביותר. גם "לחם מן הארץ", המזון שאנו אוכלים כיום, ובכלל זה מה שהקב"ה מברך את הארץ, שתוכל להוציא מזון - כל זה אינו אלא לבוש וכיסוי למקור האמיתי של המזון ושל הפרנסה כולה. מקור השפע הוא "לחם מן השמים" - ברכה אלוקית טהורה שבאה מלמעלה.

המון שירד במדבר הראה בדרך גלויה כיצד הפרנסה באה אך ורק מהקב"ה עצמו. לבני ישראל במדבר לא היה שום ספק שהמזון בא מהקב"ה, וכי הבורא הוא הנותן לחם ופרנסה. אנחנו איננו רואים זאת בגלוי, והאדם עלול לטעות ולחשוב שמקור

בפרשתנו התורה מספרת כיצד המטיר הקב"ה לבניישראל מן מדי יום ביומו, "לחם מן השמים". על המזון הזה תיקן משה רבנו את הברכה הראשונה בברכת המזון - "הזן את העולם". הברכה השנייה בברכת המזון, ברכת הארץ, נתקנה על-ידי יהושע, שהכניס את בניישראל לארץ והנחיל אותה להם. זו הברכה "על הארץ ועל המזון".

כאן מתעוררת שאלה: הלא את ברכת המזון אנו מברכים כהבעת תודה לבורא על המזון שהוא מעניק לנו היום. המזון שאנו אוכלים הוא לחם מן הארץ ולא "לחם מן השמים". איך מתאים אפוא לברך על המזון הזה בנוסח שתיקן משה על ירידת המון?

מקור הברכה

יתרה מזו: החובה לברך את הברכה הראשונה נלמדת מהפסוק "ואכלת ושבעת וברכת". כלומר, ברכת "הזן את העולם" היא הודיה לקב"ה על שאכלנו ושבענו. לעומת זה, הברכה השנייה, "על הארץ", יש בה הבעת תודה על שהקב"ה נתן לנו את הארץ,

אמרת השבוע

פרנסה ליהודים

ר' נתן ואגל היה יהלומן אנגלי, חסיד חב"ד. לקראת שנת השבעים לרבי פעלו חסידי חב"ד להקמת מוסדות חדשים, מתנה לרבי. עלה אפוא בדעתו רעיון להקים בעצמו מוסד.

באותם ימים הקים בית-ספר בעבור יהודים חרדים, ללימוד מקצוע שיבוץ היהלומים. בין התלמידים היו גם אברכים חסידי סאטמר. חשב ר' נתן להפוך את בית-הספר למוסד של חב"ד.

הוא נסע אל הרבי והציע לפניו את הרעיון. הרבי דחה את ההצעה בנחרצות ואמר: "אם זה יהיה מוסד שיישא את שם חב"ד, ייתכן שחסידי סאטמר לא ירצה ללמוד שם. אינני מוכן שבגללי תימנע פרנסה מיהודי".

פתגם חסידי

"משיח צדקנו עומד מעברו השני של הקיר, וכבר מציץ מהחרקים ומביט עלינו. מובן שמבט של משיח מעניק כוחות מיוחדים לסיים את ההכנות האחרונות לקבלת פני משיח צדקנו" (הרבי מליובאוויטש)

פרנסה | מאת הרב אליעזר ברוד

מן המעיין

קטנות אמונה

"ויצא העם ולקטו דבר יום ביומו" (שמות טז, ד). כל מי שיש לו מה לאכול היום ואומר 'מה אוכל מחצר?' - הרי זה מקטני אמונה.

(מדרש תנחומא)

יראת שמים מתוך עושר

"הנני ממטיר לכם לחם... למען אנסנו ה' בלך בתורת" (שמות טז, ד). כשהעני הוא ירא-שמים, אין בכך רבותא, שכן העניים מטבעם ירא-שמים הם. הניסיון האמיתי הוא בשעה ש"הנני ממטיר לכם לחם מן השמים", והפרנסה מובטחת - רק אז אפשר לדעת אם אמנם בניישראל הם יראי-ה' באמת.

(בן פורת יוסף)

זו רבותא

"בין הערביים תאכלו בשר ובבוקר תשבעו לחם, וידעתם כי אני ה' אלוהיכם" (שמות טז, יב). כשאוכלים בשר בין הערביים ובבוקר אוכלים לחם לשובע ועם זה יודעים "כי אני ה' אלוהיכם" - זו רבותא.

(רבי נפתלי מרופשיץ)

שני ניסיונות

יש ניסיון של עושר וניסיון של עוני. הניסיון של עושר הוא שלמרות העושר לא יגבה לב האדם ויזכור שהכול בא לו מאת ה'. ניסיון העוני הוא,

שעל-אף העוני והדחוק יישאר האדם נאמן לה' ולתורתו. זה שרמז הכתוב (שמות יד, כב) "והמים להם חומה מימינם ומשמאלם" - המים הגנו על ישראל מימינם - מהניסיון של העושר, "ומשמאלם" - מהניסיון של העוני.

(לקוטי שיחות)

הקושי הגדול

"קשים מזונותיו של אדם כקריעת ים-סוף" (פסחים קיח). קשה הדבר שבשביל המזונות והפרנסה צריכים להזדקק למתנת בשריודם.

(רבי יחיאל מגוסטינין)

ישועה בלתי-צפויה

בקריעת ים-סוף עמדו בניישראל על שפת הים לחוצים מכל עבר, ואז הראה להם הקב"ה כי הישועה באה מהמקום הבלתי-צפוי ביותר. כך הדברים גם בפרנסתו של אדם.

(חידושי הרי"ם)

אין בודקים למזונות

בעת קריעת ים-סוף טען השר של מצרים "הללו עובדי עבודה זרה והללו עובדי עבודה זרה", ולכן אין ישראל ראויים לנס. כך המקטרג טוען גם בעניין הפרנסה, שאין החוטאים ראויים לפרנסה. אך כשם שבקריעת ים-סוף לא שמע הקב"ה לטענת המקטרג, כך גם בעניין הפרנסה "אין בודקין למזונות".

(רבי שלום מבעלז)

בדיקות ותוצאות

זה קרה בקיץ תשמ"ח. רבי משה יעקב וייס, רבה של שכונת נווה אחיעזר בבני ברק, חש כי בריאותו מתערערת. בבדיקות שערך לא נמצא דבר, אך מצבו הבריאותי הידרדר והלך. חתנו, הרב משה יוסף פרידמן, שיגר מכתב אל הרבי מליובאוויטש, והמענה לא איחר לבוא: "כדאי לבדוק התפילין והמזוזות. אזכיר על הציון [=קברו של הרי"צ]."

את התפילין של רש"י ירש הרב וייס מאביו, רבי אברהם צבי וייס. הקלף שעליו נכתבו הפרשיות היה נדיר באיכותו, וכתב אותן סופר סת"ם ידוע בצדקותו, רבי חיים סופר. גם התפילין של רבנותם שלו היו מהודרות, והוא נשא אותן עמו מימי השואה.

מיד עם קבלת המענה מהרבי, מסר בנו, רבי יצחק ישיעיה, את התפילין ואת כל מזוזות הבית לבדיקה. התברר כי המזוזות ברובן נפסלו במרוצת הזמן. התפילין של רבנותם היו זקוקות אף הן להחלפה, מפני יושנן.

לעומת זה, התפעלו הבודקים מיופיו ומכשרותן המיוחדת של פרשיות התפילין של רש"י. רק את בתי התפילין המליצו להחליף לבתים חדשים, מכיוון שהבתים הישנים יוצרו בשיטות שבהן היה קשה לדייק בריבוע של הבית מכל צדדיו. המשפחה לא איחרה להחליף מיד את כל הדרוש.

בינתיים נמשכו הבדיקות הרפואיות, וכעבור זמן איתרו הרופאים את מקור הבעיה. הם קבעו כי הרב וייס לקה בגידול ממאיר, שפגע בכלוטת המגן ובטחול. הרופאים המליצו על סדרת טיפולים כימותרפיים.

כאשר נערכו הבדיקות לקראת הטיפולם התברר כי הטחול גדל עד פי שמונה מגודלו הטבעי. הפרופ' אהרון פוליאק, מנהל היחידה במחלקה להמטולוגיה ב'הדסה' ירושלים, פסק חדימשמיעית כי לא ייתכן להתחיל בטיפולים בשעה שהטחול מוגדל כל כך.

בשלב זה שיגר הרב וייס מכתב לרבי, והפעם כתב אותו בעצמו. הוא דיווח על בדיקת התפילין והמזוזות, וסיפר כי תיקנו והחליפו את כל אשר נדרש. לבסוף תיאר את מצבו הרפואי, והפיל תחינה להעתיר עליו בתפילה ולעורר רחמים רבים בעבורו.

תשובת הרבי מיהרה להגיע, אלא שנראתה תמוהה: "מכתבו נתקבל,

לבדוק, יש דברים בגו", אמר. בינתיים החל להתפלל בתפילין של בנו.

כעבור כמה ימים החליט הבן כי אין מנוס מלבדוק שוב את התפילין. הוא מסר את התפילין לידי הרב קנר, סופר סת"ם מפורסם בבני ברק, אך הסופר אמר כי יש תור ארוך של ממתנים. הבן נאלץ לשתף את הסופר בסיפור וגילה לו כי זו הוראה

ומה טוב לבדוק התפילין. אזכיר על הציון". בשום אופן לא יכלו בני המשפחה להבין מדוע יש צורך לבדוק שוב את התפילין, לאחר שנבדקו זה עתה.

בטוחים היו שחלה כאן טעות. אך האב לא קיבל את הטענה כי זו טעות, וסירב להניח את התפילין שלו. "אם הרבי מליובאוויטש כתב שצריך

לומדים גאולה מאת מנחם ברוד

הדור השביעי

המספר שבע הוא רב'משמעות. הוא מייצג את המעגל השלם של הבריאה – השביעי חותם את השישה שלפניו. אנו יכולים לראות זאת בתהליך הבריאה – העולם נברא בשישה ימים, והיום השביעי, השבת, שהיא קודש לה, סוגר את המעגל. אפשר לראות זאת גם במבנה החומר: החומר עצמו מורכב משישה צדדים – מזרח, מערב, צפון, דרום, מעלה ומטה. השביעי מייצג את הכוח האלוקי שמתלבש בתוך ששת הצדדים של החומר.

המדרש (ויקרא רבה פרשה כטיא) קובע כלל: "כל השביעין חביבין לעולם", ובהמשך נמנית שורה ארוכה של דברים שבהם בולטת חביבותו של השביעי: השבת, שנת השמיטה, שנת היובל (הסוגרת שבע שמיטות), הרקיע השביעי, משה רבנו (השביעי לאברהם אבינו) ועוד.

נדודי השכינה

למספר זה חשיבות מרכזית גם בתיקונו של העולם. על הפסוק (שיר השירים ה, א) "באתי לגני אחותי כלה", אומרים חז"ל (במדרש רבה על הפסוק), שזה נאמר מפי הקב"ה בעת מתן תורה, כשירדה השכינה למטה. וחז"ל מדייקים: "לגן אין כתיב כאן, אלא לגני", כלומר, למקום שכבר היה בו בעבר. שכן השכינה כבר הייתה בעולם הזה בראשית הבריאה, ורק בגלל החטאים הסתלקה ועלתה למעלה, עד ששבה וירדה במעמד הרי"ג.

המדרש מפרט שבעה דורות שסילקו את השכינה: "חטא אדם הראשון – נסתלקה השכינה לרקיע הראשון; חטא קין – נסתלקה לרקיע השני; חטא אנוש – נסתלקה לרקיע השלישי; חטא דור המבול – נסתלקה לרקיע הרביעי; חטא דור המגדל – נסתלקה לרקיע החמישי; חטא אנשי סדום – נסתלקה לרקיע השישי; חטא המצריים בימי אברהם – נסתלקה לרקיע השביעי".

אחרי כך עמדו שבעה צדיקים ובהתליך הדרגתי שנמשך שבעה דורות החזירו את השכינה למטה. אברהם הורידה מהרקיע השביעי לשישי, יצחק – לחמישי, יעקב – לרביעי, לוי – לשלישי, קהת – לשני, עמרם – לרקיע הראשון, ומשה רבנו הורידה לארץ. במעמד הרי"ג נאמר: "וירד ה' על הר סיני", והשכינה חזרה וירדה לעולם הזה. אנו רואים אפוא שתיקון הבריאה והחזרת השכינה למטה קשורים דווקא בדור השביעי, שהוא המסיים את העבודה של הדורות שלפניו.

לגמור את העבודה

במאמר החסידות הראשון שהשמיע הרבי מליובאוויטש, ב' בשבט תשי"א, עשה הקבלה בין שבעת הדורות, מאברהם אבינו ועד משה רבנו, שהורידו את השכינה למטה, לבין שבעת הדורות של חסידות חב"ד, שמטרתם להכין את העולם לקראת ביאת משיח צדקנו.

הרבי דייק בלשון חז"ל "כל השביעין חביבין" ולא "כל החביבין שביעין", ומזה משמע שעיקר חביבותו של השביעי היא בעצם היותו שביעי: "חביבותו אינה מצד עניין התלוי בבחירתו, רצונו ועבודתו, כי אם בזה שהוא שביעי, שזה בא מצד התולדה". אין הדור השביעי יכול להידמות כלל לדור הראשון, אולם מעלתו היא שבכוחו לסיים את עבודתו של הראשון.

זה דורנו, הדור השביעי, שצריך לסיים את עבודת הדורות הקודמים ולהביא את הגאולה בפועל ממש. ובלשונו של הרבי: "זה תובעים מכל אחד ואחד מאיתנו, דור השביעי, דכל השביעין חביבין. דעם היות שזה שאנחנו בדור השביעי הוא לא על פי בחירתנו ולא על ידי עבודתנו, ובכמה עניינים אפשר שלא כפי רצונו, מכל מקום הנה כל השביעין חביבין, שנמצאים אנחנו בעקבתא דמשיחא, בסיומא דעקבתא, והעבודה – לגמור המשכת השכינה, ולא רק שכינה כ"אם עיקר שכינה, ובתחתונים דווקא".

של הרבי מליובאוויטש. כאשר הסופר שמע את הדברים הסכים לבדוק את התפילין ברבמקום, אף שהוא עצמו לא נמנה עם החסידים.

כאשר פתח הסופר את הבתים החדשים של רש"י, שאליהם הוכנסו הפרשיות המהודרות, קרה דבר מוזר: כשלושים אותיות שלמות, ממש פיסות של דיו בצורת אותיות, נפלו על השולחן מתוך הפרשיות. ככל הנראה בשעה שהכניסו את הפרשיות לבתים הופעל עליהן לחץ, ומכיוון שהקלף היה ישי, האותיות פשוט נשרו ממנו. כלומר, הפרשיות המהודרות נפסלו מיד עם הכנסתן לבתים החדשים!

ברבמקום רכש הבן פרשיות חדשות והן הוכנסו לתפילין. מיד למחרת בבוקר נסע למרכז הרפואי 'הדסה', לספר לאביו על התגלית הגדולה ולמסור לו את התפילין הבדוקות. האב התרגש מאוד וביקש מיד להתפלל שחרית בתפילין החדשות.

בעוד האב שקוע בתפילה, עטור בטלית ותפילין, נכנס אל החדר הפרופ' פוליאק, ואמר כי עלה בדעתו לנסות בכליזאת להתחיל בטיפול הכימותרפי. זה היה מוזר, כי עמדתו בעת האחרונה הייתה נחרצת נגד ביצוע הטיפול במצב הנוכחי.

למחרת הטיפול הראשון נעשה צילום כדי לבדוק את מצב הטחול. כאשר קיבל לידי הפרופסור את הצילום, הביט בו נדהם ומשתאה וקרא בהתפעלות: "אני לא מאמין! הטחול פשוט הצטמק עד כדי רבע מגודלו הקודם".

לעיני הבן השווה הפרופסור את שני הצילומים זה לזה, והוסיף לומר בהתפעלות כי זו תופעה שאין לה אח ורע. "מעולם לא נתקלתי במקרה דומה", אמר, "וגם אין בספרות הרפואית דיווח על תופעה כזאת במקום אחר בעולם".

הטיפולים נמשכו עד תומם, וכעבור כמה חודשים חזר הרב וייס לביתו בריא ושלם. זמן מה לאחר מכן, לקראת חג השבועות, נסע הרב וייס לארה"ב כדי לבקר אצל הרבי ולהודות לו. הוא נפגש עם הרבי והשתתף בהתוודעויותיו, ומאז נעשה חסיד של הרבי. מאז נסע עוד כמה פעמים אל הרבי, וזכה לקירוב ולחיבה מיוחדים מצידו.

כאשר בנו, רבי יצחק ישיעיה, היה מספר את הסיפור נהג לסיים ולומר: "זה היה בעבורנו שיעור חשוב בשביל להבין אמונת צדיקים אמיתית מהי".

(הרב וייס נפטר לפני כשבעים. הסיפור פורסם בשבועון 'כפר חב"ד')

"אני בן 93, ברכת הרבי מתממשת"

הוא, אבל סבי, שזכה ללמוד בישיבה בצעירותו, אמר בבטחה: 'זה הרבי מליובאוויטש', אף-על-פי שמעולם לא ראה אותו, אלא רק קרא בעיתון שהוא מבקר בארץ. הייתי ילד בן עשר, אבל אני זוכר כל פרט. זה היה אירוע יוצא דופן'.

כשמקשיבים לתיאורים של אביב קלר (93), תושב ראשיפינה מיום הולדתו, אפשר לחשוב שהוא מתאר סיפור שהתרחש אך אתמול. קלר, על-אף גילו המופלג, צלול מחשבה, דיבורו רהוט, והוא איננו מחמיץ שום פרט מהסיפור שהתרחש לפני 83 שנים. זה היה בקיץ בשנת תרפ"ט (1929). הרבי הריי"צ מליובאוויטש (האדמו"ר הקודם) ביקר ביקור נדיר בארץ-ישראל.

ברכה לכל המשפחה

הרבי הציג את עצמו וביקש לברר אם זו משפחה יהודית. 'סבי רץ אל פתח הדלת והצביע על המזוזה, באומרו: 'ודאי שאנחנו יהודים'. הוא הזמין את הרבי להיכנס אל הבית. הרבי ביקש להתפלל תפילת מנחה, ואנחנו הצטרפנו אליו. לאחר התפילה הגיש הדוד לרבי כוס תה. הרבי לבש מעיל ארוך, עשוי מבד מיוחד.

המטרה הרשמית של הביקור הייתה להשתטח על קברי צדיקים. בין-היתר ביקר הרבי בצפת, במירון, בטבריה, בחברון, בבני-ברק, בפתח-תקווה ועוד. הביקור במערת המכפלה שבחברון היה כמה ימים לפני פרעות תרפ"ט. סיפורו של קלר הוא בגדר תגלית, מכיוון שמעולם לא נרשם ביומן רשמי בחסידות חב"ד.

תקלה ברכב

בדרכו של הרבי לצפת, ביום ההילולא של האריז"ל, אירעה תקלה ברכב, והנהג נאלץ לעצור בראשיפינה. זה היה סמוך לבית דודו של קלר. 'היה לנו מנהג במשפחה להתאסף בחצר ביתו של הדוד ולשתות יחד תה', משחזר קלר. 'יום אחד, כשאנו יושבים ומשוחחים בנחת, עצרה פה מכונית גדולה, שלא ראינו כדוגמתה. באחד הגלגלים הייתה בעיה, והתחילו לטפל בה'.

קלר ממשיך ומספר: 'בינתיים ירד מהמכונית רב מכובד, ועמו כמניין חסידים. לא ידענו מי

"אני זוכר שכילד ניסיתי לנגוע ברבי, והוא הביט בי בחיוך. לפני שעזב את הבית בירך את הסבא באריכות ימים, כשהוא מפנה מבט אל כל אחד ואחד מבני המשפחה. לשון הברכה הייתה: 'תאריכו ימים ותהיו בריאים'. הברכה התממשה ועדיין מתממשת", אומר קלר בחיוך. "דודי נפטר בהיותו בן 96; סבא נפטר בן 92; סבתא האריכה ימים יותר מהסבא; ואני - בלי עין הרע, שאזכה להאריך ימים כמה שריבונו-של-עולם ייתן לנו".

סגולה לאריכות ימים

לאחר הביקור הלא-מתוכנן בראשיפינה הפמליה של הרבי המשיכה בדרכה לצפת. 'ליוויוני אותו

פינת ההלכה

מאת הרב יוסף גינזבורג, רב אזורי עומר

ברכה על חמוציות

שאלה: איזו ברכה מברכים על חמוציות מיובשות - 'העץ' או 'האדמה'?

תשובה: החמוציות במקורן הן פירות-יער, הצומחים על שיח רבי-שנתי. גובה השיח בטבע כמטר אחד, ובגידול התעשייתי הוא נמוך - כעשרה ס"מ בלבד. כיום מגדלים אותן בצפון אמריקה בשדות חפורים ומוקפים סוללה, המאפשרת את הצפתן במים. עם הבשלת הפרי מציפים את השדות, מנערים את השיחים ואוספים את הפירות הצפים על פני המים.

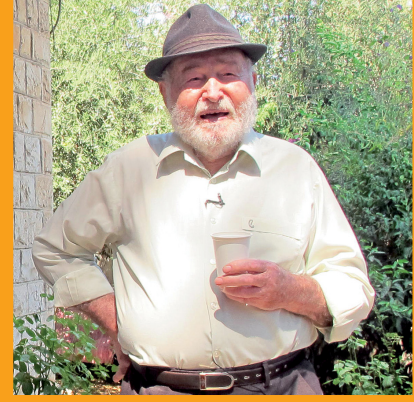
החמוציות כפרי טרי - טעמן חמוץ-מר, אך הן פופולריות מאוד בארצות מוצאן - ברוסיה ובסקנדינביה, בארה"ב ובקנדה. משתמשים בהן למיץ, ללפתן, לרטבים, לריבות, והן נאכלות מיובשות או קפואות. נטען כי יש בהן גם תועלת רפואית. כיום הן נפוצות בכל העולם, בעיקר בצורתן המיובשת.

על המיץ אין מברכים את ברכת הפרי (ובפרט שלפעמים הוא מעורב במיצים אחרים), אבל בצורות האחרות יש לדון על ברכתן.

דעת המגן-אברהם ואדמו"ר הזקן לברך על פירות של שיחים נמוכים (רבי-שנתיים) דומים, ברכת 'העץ'. לעומת זה, ה'משנה ברורה' מביא את "מנהג העולם" לברך 'האדמה', מכיוון ש"אינם חשובים כליכך פרי". כך רונה לפסוק גם באשר לחמוציות, אולם מכיוון שהשיח המקורי אינו נמוך, ומכיוון שצריכת הפרי נפוצה בעולם, סביר להניח שגם הפוסקים כך, אילו ידעו את כל הנ"ל היו מודים שברכתן 'העץ'.

אגב, כדאי לדעת שמטעמי כשרות עדיף לצרוך חמוציות מיובשות הממותקות במיץ תפוחים, ולא חמוציות ממותקות בסוכר ובתמציות-טעם.

מקורות: שו"ע או"ח סי' רג, מג"א ס"ק א, משנ"ב ס"ק ה (וחיי אדם כלל נא ט"ז), וש"נ. סידור אדמו"ר הזקן, סדר ברכת הנהנין פ"ו ה"ז. 'זאת הברכה' (תשס"א) עמ' 379 הע' קד, ושערי הברכה פכ"ג, עמ' תקסה, וש"נ.

"כאן ביקר הרבי". קלר על רקע בית דודו (צילום: JEM)

עד הסיבוב, אומר קלר ומצביע לעבר מעלה הכביש, 'רצנו לפני המכונית, כי היא נסעה לאט'. ברבות השנים מונה קלר לגבאי בית-הכנסת הגדול במושבה, ולימים החליט לשלב את חסידי חב"ד בהפעלת בית-הכנסת. 'יש לי קשר חם וטוב עם מנהל בית-חב"ד כאן, הרב שלמה ברקוביץ'. יש לי יחס של כבוד לפעילותו ולפעילות של חב"ד בארץ ובעולם".

ממרומי גילו הוא מנדב טיפ לקוראים: 'הפסוק החשוב ביותר העומד לנגד עיני כל השנים הוא 'שומר פיו ולשונו שומר מצרות נפשו'. כשאדם אומר מילה לא-נכונה, זה עולה לו ביקור'.

ברכות וישועות

רבים נושעו מברכותיו הקדושות של הרבי מליובאוויטש

גם כיום אפשר לעלות ולהשתטח על 'הציון' הקדוש של הרבי, ולשלוח מכתבים ל'ציון' לבקשת ברכה.

ohel chabad lubavitch, 226_20 Francis

Lewis Blvd. Cambria Heights, N.Y 11411

Tel: 1-718-723 4545, Fax: 1-718-723 4444

www.ohelchabad.org

חדש: סודות הגאולה

כל מה שצריך לדעת על הגאולה וביאת המשיח

דמותו של המשיח • תהליכי הגאולה • מה יהיה בימות המשיח • תחיית המתים • ועוד

ספר מרתק, מאיר עיניים, כתוב בסגנון קולח ובהיר, ניקוד מלא

להזמנות: טל' 1-718-6041020